

TYÖELÄKEKUNTOUTUS

Jos työkykysi on heikentynyt ja haittaa työtehtävistäsi suoriutumista, sinun kannattaa ottaa yhteyttä työterveyshuoltoosi tai muuhun hoitotohoosi ja selvittää, voidaanko omalla työpaikallasi

työtehtäviäsi järjestellä uudelleen. Jos työjärjestelyt eivät ole riittäviä tai sinulla ei ole voimassa olevaa työsuhdetta, työeläkekuntoutuksen keinot saattavat auttaa sinua.

MILLOIN TYÖELÄKEKUNTOUTUSTA VOI SAADA?

Elo voi tukea työntekijän tai yrittäjän työeläkekuntoutusta, jos sinulla:

- on asianmukaisesti todettu sairaus, vika tai vamma, joka johtaisi lähivuosina työkyvyttömyyseläkkeen myöntämiseen (työkyvyttömyyden uhka).
- on kertynyt hakemista edeltävänä viitenä vuonna työansioita vähintään 34 508,16 euroa
- on työn tai koulutuksen kautta ammatti ja olet ollut vakiintuneesti työelämässä
- ei ole oikeutta liikenne- tai tapaturmalain mukaiseen kuntoutukseen.

Työeläkekuntoutuksen tarkoituksena on työkyvyttömyyden uhan torjuminen löytämällä sinulle terveydentilaasi soveltuva työ, jossa työskentelyn jatkaminen on mahdollista sairaudestasi, vammastasi tai työrajoitteistasi huolimatta. Työeläkekuntoutuksen ensisijaisena tarkoituksena ei ole koulutustason nostaminen tai pelkästään työllistymisen tukeminen.

Elon kuntoutusasiantuntijat ovat apuna, kun selvitetään kuntoutusmahdollisuuksia sekä suunnitellaan ja toteutetaan kuntoutusta. Suunnitelmassa otetaan huomioon omat tavoitteesi. Ensin kartoitetaan, voidaanko aikaisempaa koulutustaustaasi ja työkokemustasi hyödyntää kuntoutussuunnitelmassa ja paluussa työelämään työeläkekuntoutuksen keinoin. Lääkinnällinen kuntoutus ja työkyvyn arviointi eivät ole ammatillista kuntoutusta, eivätkä kuulu työeläkeyhtiöiden kuntoutusvaihtoehtoihin.

TYÖELÄKEKUNTOUTUS TARJOAA VAIHTOEHTOJA

Voit aloittaa keskustelun tarvittavista toimenpiteistä suunnitelman laatimista varten jo hakemusvaiheessa yhdessä työterveyshuoltosi ja työnantajasi kanssa. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi suunnitelma työhön paluusta pitkän sairausloman jälkeen tai suunnitelma työtehtävien vaihtomahdollisuuksista. Jos työhön paluu omalle työpaikalle ei ole mahdollista, siellä ei ole tarjolla terveydentilan kannalta sopivia työtehtäviä tai työsuhte on päättynyt, kannattaa lähteä kartoittamaan muita vaihtoehtoja.

- **TYÖKOKEILU** mahdollistaa työelämään paluun kevennetyllä työjärjestelyllä esimerkiksi pitkän sairauspoissaolon jälkeen. Työkokeilulla voit tutustua myös kokonaan uuteen alaan ja arvioida sen soveltuvuutta terveydellesi. Työkokeilu kestää tavallisesti 1–3 kuukautta.
- **TYÖHÖNVALMENNUSSESSA** voit yksilöllisen ja suunnitellun ohjelman avulla perehtyä uusiin työtehtäviin työpaikalla. Työskentelyn kautta voit hankkia tarvittavia ammatillisia taitoja, joiden syventäminen työpaikan ulkopuolisen koulutuksen avulla on työhönvalmennuksessa mahdollista. Työhönvalmennuksen sisältö ja kesto sovitaan yksilöllisesti.
- **AMMATILLISEN KOULUTUKSEN** tukeminen on mahdollista, jos yllä esitetyt työpaikkakuntoutuksen keinot eivät johda kohdallasi terveydentilan kannalta sopivassa työssä jatkamiseen. Elo voi tukea ammattiin johtavaa koulutusta oppisopimuskoulutuksen, ammatillisen perustutkinnon tai ammattikorkeakoulututkinnon muodossa. Koulutus voi olla myös kursseja tai täydennyskoulutusta. Koulutussuunnitelman tarkoituksenmukaisuus suhteessa terveydentilaasi arvioidaan aina yksilöllisesti.
- **ELINKEINOTUELLA** Elo voi tukea oman yrityksen perustamista, aiemman yritystoiminnan suunnan muuttamista terveydentilaasi paremmiin soveltuvaksi tai ammatinharjoittamista. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että yrityksen toimintaedellytykset ovat hyvät. Elinkeinotukea voidaan myös myöntää ammattiin harjoittamiseen liittyvien työvälineiden ja työkalujen hankintaan.

KUINKA HAEN TYÖELÄKEKUNTOUTUSTA?

Kuntoutusta haet työeläkekuntoutushakemuksella, jonka liitteenä tulee olla ajankohtainen lääkärin B-lausunto. Liikkeen kannattaa lähteä ajoissa ottamalla yhteyttä työterveyshuoltoon tai sen puuttuessa muuhun hoitotahoon. Hoitava lääkäri voi arvioida työkykyäsi, työeläkekuntoutuksen ajankohtaisuutta ja ottaa kantaa työkyvyttömyyden uhkaan sekä laatia ammatillisen kuntoutuksen hakemista varten tarvittavan B-lausunnon.

Jos olet hakenut työkyvyttömyyseläkettä tai jatkoa kuntoutustuelle, voit saada 1.1.2015 alkaen suoraan ennakkopäätöksen oikeudestasi työeläkekuntoutukseen. Oikeutesi työeläkekuntoutuksen arvioidaan työkyvyttömyyseläkkeen ja kuntoutustuen jatkon hakemisen yhteydessä. Jos sinulla katsotaan olevan työeläkekuntoutukseen oikeus ja sen katsotaan olevan ajankohtaista, saat työkyvyttömyyseläkepäättöksen saamisen jälkeen suoraan ammatillisen kuntoutuksen ennakkopäätöksen ilman erillistä työeläkekuntoutuksen hakemista.

Työeläkekuntoutushakemuksen löydät verkkosivuiltamme www.elo.fi/kuntoutus.

MITEN HAKEMUKSENI RATKAISTAAN?

Kun hakemus liitteinen on saapunut perille, Elon kuntoutusasiantuntijat arvioivat yhdessä vakuutuslääkäreiden kanssa, täytyvätkö kohdallasi työeläkekuntoutuksen myöntämisen edellytykset. Kaksiosoisessa arvioinnissa arvioidaan ensin, täytyykö kohdallasi työeläkekuntoutuksen saamisen ansioedellytykset ja aiheuttaako sairaus, vika tai vamma sinulle lähivuosina työkyvyttömyyseläkkeelle joutumisen uhan. Tämän jälkeen arvioidaan onko työeläkekuntoutus tilanteessasi tarkoituksenmukaista. Tarkoituksenmukaisuutta arvioidessa otetaan huomioon hakijan ikä, ammatti, aikaisempi toiminta, koulutus, viimeisen viiden vuoden aikana ansaitut tulot sekä se, johtaako haettu työeläkekuntoutus todennäköisesti terveydentilasi kannalta sopivassa työssä jatkamiseen tai työhön palaamiseen ja lykkääkö työeläkekuntoutus työntekijän työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistä. Jos työkyvyttömyyden uhka kohdallasi toteutuu, mutta tarkoituksenmukaisuus ei, saatat olla oikeutettu ammatilliseen kuntoutukseen toisen järjestelmän kautta. Tällöin lisätietoja tarjoavat esimerkiksi Kela, työvoimatoimistot sekä tapaturma- ja liikennevakuutusyhtiöt.

Jos kuntoutussuunnitelma ei hakemisvaiheessa ole valmiina, voit hakea ennakkopäätöstä, joka on voimassa yhdeksän

kuukautta kuntoutussuunnitelman tekemistä varten. Suunnitelmaa varten voit olla yhteydessä kuntoutusasiantuntijoihimme, jotka auttavat sinua tarkoituksenmukaisen suunnitelman laatimisessa. Suunnitelman tarkoituksenmukaisuutta arvioidessa otetaan huomioon suunnitelman sopivuus terveydentilaasi, ikäsi, ammattisi ja aikaisempi toimintasi.

TOIMEENTULO KUNTOUTUSAIKANA

Kuntoutusajalta saat joko kuntoutusrahaa tai määräaikaista kuntoutustukea. Kuntoutusrahan ja kuntoutustuen pohjana on työkyvyttömyyseläke, jonka saisit, jos tulisit työkyvyttömäksi. Lisäksi siihen lasketaan aktiivisilta kuntoutusjaksoilta 33 prosentin korotus. Tämän lisäksi korvataan kuntoutukselta aiheutuvia välttämättömiä opiskeluja matkakustannuksia Työeläkevakuuttajat TELA ry:n suositusten mukaisesti.

Ennakkopäätös oikeudesta ammatilliseen kuntoutukseen

- Voidaan hakea ilman ammatillisen kuntoutuksen suunnitelmaa.
- On voimassa 9 kuukautta suunnitelman työstämistä varten.
- Ennakkopäätöksen yhteydessä saat arviolaskelman kuntoutusrahasi määrästä.

Kun haet työeläkekuntoutusta, lähetä Eloon:

- hakemus ammatillisesta kuntoutukselta
- lääkärin laatima B-lausunto
- työnantajan kuvaus hakijan työstä, työolosuhteista ja työssä selviytymisestä (TAK).

Lomakkeen saat verkkosivuiltamme www.elo.fi/kuntoutus.

Hakemuksen liitteinen voi palauttaa suojattua sähköpostiyhteyttä käyttäen tai postitse.

kuntoutus@elo.fi

Työeläkeyhtiö Elo
Tunnus 5010419
00003 VASTAUSLÄHETYS

(Elo maksaa postimaksun)

KYSY LISÄÄ

**Ennakkoneuvonta
kuntoutusasioissa**
elakeneuvonta@elo.fi
puh. 020 694 726

**Neuvonta kuntoutus-
hakemuksen tultua vireille**
kuntoutus@elo.fi
puh. 020 694 723

ma–pe klo 8–16.30

www.elo.fi